

ПОСЛЕДНИЯТ ХРИСТОВ СЪД

"И тия ще отидат във вечна мъка, а праведниците – в живот вечен" (Мат. 25:46).

Днес светата Църква ни напомня в литургичното си Евангелие за последния Христов съд, за този нелицеприятен и праведен съд, на който ще се прочетат неизтриваемите думи от скрижалите на нашите сърца и от паметта на света и ще бъде произнесена окончателната присъда за нашата вечна участ.

Последна присъда! Нима обикновено, нима помысливато! Замисляме ли сме се някога за това, че тя ще бъде произнесена на основание на нашите лични дела, извършени в земния, временния живот?

Трябва да признаем пред себе си, че в повечето случаи имаме сериозни размисливания, дължимото приготвяне и горещо молтва "за добър отговор на страшния Христов съд" в нашето днешно поколение духовно безгрешно, предизвикано от мислите за безконецната Божия прощана. В края на краищата всеки от нас скрито в сърцето си надеждата за това прощана и никой от нас не поставя себе си от лъсната страна, заедно с отхвърлените и осъдените. В Божието всеопределение ние имаме основание, за да се оправдаем. Бог, казване ние, в любов, а любовта не може да не прости. Варно е, че прощана е обещана на всеки грешник. Неизмеримостта на Божията всеопрощаваща любов светит апостол е изразил с такива думи: "... дето пък се убожи грехът, благодарста се все в голямо изобилство." (Рим. 5:20). От колкото по-голяма дълбочина на грехоз се падат разказаните грешници, толкова по-голяма е проявата на всеопрощаващата любов, толкова по-голяма е радостта на любовта.

Но кой от нас може да каже, че е поднесъл искреното покаяние? Къде са плодотворите му? Господ ни е заключил в неведение относно нашата бъдеща съдба. Ние, подробно на апостола, който никога попита за предателя, сме дължени да попитаме: не съм ли аз, Господи, не съм ли аз от този, който ще чуят думи на отхвърляне и ще бъдат поставени от другата страна?

Еднакво пагубно е както самонадеяността и самопревъзнасянето на Фарииса, така и отчаянието на Иуда. Тревпер пред страшния съден ден", но и "надевам се на милостта на Твоего благоутробия" – ето това в образът на християнския живот и разбиране. И така – пред нас са две възможности – вечен живот с Христа в Неговото царство, приготвено от съзвонието на света, или вечното адаво отчуждението от Него и духова смърт.

Како сме длъжни да напредваме, за да избегнем гибелта? От какво зависи нашето спасение?

В днешната притча Господ ни открива, че спасението ни зависи от любовта и от проявеността на любовта. Той ни запознава да нахраним гладния, да напоим жадния, да приемем странника, да обличем голия, да посетим болния и всичко това не само телесно, но и духовно. Ако в сърцето на човека няма любов, то за него християнските добродетели като истинска вяра, християнска надежда и молитва ще бъдат сухи и мъртви. За това изразително говори и свети апостол Павел: "Да говори всички езичи човеци и дори ангелски, щом любов нямам, ще бъда мед, щом зъвети, или мива, щом зъвети. Да имам пророчески дар и да знам всички тайни, да мога пълно знание за всички неща и такава сила вяра, че да мога и планина да преместя, – щом любов нямам, нищо не съм. И да раздам всички си имот, да предам и телото си на изгаряне, – щом любов нямам, нищо не ми ползва" (Кор. 13:1-3). Милостиво съдице – ето какво иска Господ.

Но в притчата за Страшния съд се съдържат и още една поразителна мисъл: любовта към ближния, по думите на Спасителя Христа, е любов към Него Самия. Обичайки ближния, ние обичаме Христа. В любовта на човека и чрез човека ние обичаме Самия Господ. В своето свирене праведниците отричат това: "Господи, кой сме ти видели гладен и сме те нахранили... Това отричат в своето осъществяване и грешниците. Истинската любов към ближния, която се изразява чрез делата на любовта, съдържана в себе си и тайно познание за Христа и съвършената любов към Него, и много, които не познават Христа, чрез своите дела и обич му служат.

Страшна за нас е часът на последния съд, но е страшен, докато в сърцата ни няма любов! "Съвършената любов проглежда страха" (1 Иоан. 4:18). И въпреки че в самата наша любов към Бога се съдържа страх Божий, това не е страх на рел и наемки, а силеност страх, стравейщи се да не осекрият Бога, нарушаващи Неговата воля. И тази наша силеност обич към Бога достига до такава силеност, че да имаме дълбокия довер в думи на съдът (1 Иоан. 4:17). Затова и за Иоанн Богослов, който притчейвал тази съвършената любов, има смелостта да възкликне: "Да, дойде, Господи Исусе!" (Откр. 22:20).

Като се разгорят в сърцата ни с нова сила древните заповеди, ни даде се крепят закона и пророчиците: "Возлюби Господа, Бога твоего, с всичкото си сърце" и втора, подобна на нея: "Возлюби ближния си като себе си" (Мат. 22:39). Който отговои и отговои на постваре Спасителят Христос: "Обичайте се един друг!"

Протопрер Мана МНЦЕР

СТРАШНИЯТ СЪД

Стенопис в меката "Св. Лука", 1799 г.

"А кога дойде Син Човечески в славата Си... ще се съберат пред Него всички народи; и ще отидат един от други, както пастир отлъчва овци от кози..."

Мат. 25:31,32

ЗАДУШНИЦА

Малко, твърде малко са дните, особено в нашето време, кога ще бъде безгрешно в безтежестите води на съзвоните и духовното безразличие, когато човекът се замисли за душата и нейния най-естествен стремеж към безсмъртност и вечен живот – Задушница. Напълно справедливо бихме нарекли този ден от годишния кръг свеж оазис пред ширещата се неотбятна духова пустина, под знака на които влчачи своето мрачно, безпросветно битие нашата трагична, забравлява Божия съвременност. Ден, посветен на най-светлото начало, въндрено в Човешкия дух, на нествихания му стремеж към вечност и безсмъртие. Непотуимата силеност и дълбок резултат лъхат из ндрата на този дивен ден.

Навн в природата всичко живо и безполично се стусва бавно, бавно по гробната спирала. Загълкнава в песента. Мъртви листа покриват земята гряд. Тажко и меланхолично се впа-

чат сиви мъгли. Лъчезарният лик на светлото слънце е покрит с тъмнина и плащ. Малко светлина, малко радост... Скъръ и безмезната тук навалява във всяка душа так мрачна и нещата обстановка. И в нашия живот идва иразовата тиза – смъртта – краят на нашия тукешен живот. И немощният човек, когато здравно в чепелната мрежа на "настоящото", тръпне от болка и смъртен страх пред този грозен закон на живота и подчинена човека на съдба. И в готов да полети безпомощно към мрачната бездна на отчаянието.

В този изворен момент се Църква надрва своя обнадяваща глас: "Свидени рожби, зовте тя, иразовитата зима не на прат. След нея идва лъчезарен живот" отговори. Там грее светлината на чистата радост и пъка ароматът на вечната красота. И на много чиста сърцата то нежен глас дава гранитна опло-

ра сред бурите на ирадата човешка съдба. Сбужда светлите упования.

И всеки, който има очи и видение, наблюдава как в деня на задушница още твърде рано десетите, стотци, спомен от скръти майки, сестри, бащи и брати тръгват към хладните гроба в "вечния град". Дохождат те тук с пламвено обич дълбока вяра, че са в състояние да помогнат и облекчат по-не малко съдбата на свидите си покойници. И наистина тук стават необикновени и непонятни за "хладния" разум неща: Мъртвите като че оживяват. Започват се съдвни разговори. И само силните за немите свидетели на всички онова, което става в този момент. Така, по пътя на живота вяра, оживяват и възкръсват мъртъвците... Смирта е надгнатиата.

Задушница – светла и мощна триумф на живота над смъртта!

Исконд Славчо ТОМОВ

Спомен за Видинския митрополит Неофит

На 17 юли 1868 г. в село Гълъбово, Старозагорско, в семейство Карабалия светозарски живее младшият син на свещеника отец Николай. Родното му място България все още тежко динела под робство, но по Божи промисъл и в мрака мига да се раждат светли. Момчето вярва вй и благочестие. Като млад на добре родителско възпитание, на 12 януари 1887 г. младшият Никола бива ръкоположен за свещеник. Скоро обаче се убеждава, че без специална подготовка на не може да бъде напълно полезен на Църква, рад и Родина и от 1892 г. започва усилено да учи – най-напред в свещеническото училище в Цариград, а после в семинариите в Петербург, където завършва и Духовната академия през 1900 г.

След завръщането си от Русия става протоиерей на митрополитския в Сливен, а после – във Видин, където пристига през януари 1902 г. в помощ на архиепископа Видинския митрополит Кирил. През 1904 г. Св. Синод го командирова за кратко в град Черновод на специализация и същата година на 26 октомври бива въведен в архимандритско достоинство с името Неофит. Така младшият архимандрит става нареден калдр на Българската православна църква и му се възлагат по-сериозни отговорности като протоиерей на Софийската митрополитска ректор на Софийската семинария, а от 1912 г. – духовен инспектор към Екзархата в Цариград при Екзарх Йосиф.

След кончината на митрополит Кирил през 1914 г. Видинския митрополитски престол се оквилява в Беличкия архиепископ Неофит и избран за Видинския митрополит, но който по-късно за живота и смъртта на 28 февруари 1971 г.

Видкият протоиерей на Видинската митрополитска в по-последните години, той добре е познавал незадавнашното състояние на епархията, но изпълнявайки повелите на дълга, вършел на канонично на основание, полагал на няколко архирейско бреме. Пристъпал към него с голяма смирелост, като полагал максимални усилия за духовно и материално укрепване на епархията. Той с била успяващ, че хранил да са в отлично състояние,

без нужното благоговение, митрополитите се помещавали в частни къщи, а не в манастири. Бодист и мигрираще съществували голяма част от епархията. Младшият разрастал бива перфективна, особено жените, което като че ли било предвидено да стане под управлението на ищестата и безразличността. Свещеничеството било благоговение, но една голяма част от него – без специална подготовка.

В една своя реч митрополит Неофит казал: "Предвидяни при възстановяването на епархийската катедрала в един окръжен старописане пастирски мислени поощряща с големи почести и възторжен радост. В тях единадесетият радост за разбрах, че от мен се очакват много и блага дела. И аз веднага в речта си отговори охказвах, че не полагам голям усърдие, за да стера нещо добро за постолю, а на-мече за малките Христосови братя. Това биха думи хубави и трогави думи, но не удовлетворителни бива останали при мислите си за великия камабоз." Налагала строителна дейност и широко мащабна. Довършила грандиозна катедрална храм "Св. велик Димитрий", върху който работил над десет години, построила и нов храм при митрополитския викарий камабоз "Св. Николаос". В същия район построила митрополитска сграда в комплекс с митрополитски дом; паметник – мозаика на Блаженнопочитания Бачко Атанас; други малки неовидински постройки, като свещеническа, училище, гаражи; и за кратко време – от август 1922 г. до 1934 г. – едноименната сграда, имало по стия и предназначение – Дом за християнска просвета и добротворство, т. нар. Епархийския училище. В светлата и просторна трапезария се хранили по 150-200

оспорители и крайно бедни деца и делаци, идвали от много село в епархията. Отпадна била другите помешени и прекрасният салон за религиозна просвета, обучаван и професионално образование на девойките като биващи царицата и добри дмакини. И досега много християни с гордост се представят за викарийчани на Видинското епархийско училище.

Негов погреб в областта на строителството ще върши в новите всички по-голями градове и манастири на Видинския. Искрадел на малък манастир при град Брусарци, който с близост минало запустя, не получи нов живот при иния здравствена дейност митрополит Димитиев. Още собствени средства митрополит Неофит построил в град Видин един прокрасен датики дом, функционално пригоден точно за тази цел, който подарил на общината. Строителната му дейност е грандиозна и не е възможно да се изчерпи в рав-

но с един малък юбилейн спомен.

За духовното и интелектуално развитие на епархията също а надразвил много. Във всички големи градове, неимчивостта и а епархийския център той наставил само добре просветени, интелектуални, музикални и авторитетни свещенослужители. Проверява се като изключителен пример за всички епископски и живеещи със събдието на всички тях. Самите свещеници го имзиха като неземени тепелин святители и почитани. Примери могат да се посочват много. Мисля, че с голяма скромност във строителство, когато някой се проявяващ като материален урушител на обществото, спомогателни чиници и институции. Мисля, че имаме драматичен пример от неговите талантлив

свещеници в епархийския център – единият Б. П., отличен поведеник, другият Н. К., талантлив певец, с изключителни музикални дарования, се пропали. Митрополитската му служба и усилията за изправление нищо не поминали. Дядо Неофит не се поколеба да ги приложи от сам. Това направи с болка, но запазил и защитил авторитета на свещеничеството в епархията. Този негов акт не повлиял отрицателно на авторитета му.

Като администратор, като грамотен организатор, диксионист и дори като молитвен неговите качества бива безспорни.

Когато дла възмания лица, чужди на Църквата, се авали при него и поискали да направи конформни с хората и разбавящи се, той категорично отказвал. Подказвали му, че този акт може да доведе до некакви отрицателни последици за него. Той с била доволен на неговите осмисел и пет години да завърши

като минаващ за върло, но с неопетена слава.

Неговият административен персонал в митрополитска бива образцов. Всички в празнична ден-бика в храма а изложба участие в богослужението. Особено оквиляват му П. Т. бива абсолютен образ на вярна митрополитска администрация да не действат. Манастир в следният случай (по Николаос) бива епархийския център бил долин Невидин голямо величествено цар Борис III. Бива на богослужение в митрополитския храм. Архиепископ придал на оквиляват си написаното прише-ловите към църк, с поощряване в поредиците мemento да му се предаде. Поодати стемени на обстоятелствата секретарят прише-ловите този мemento. В ада си архиепископ изрел нещо невдържано по адрес на секретари си.

На други ден посещават излизали манастир за митрополитски манастир. Архиепископ в съществена личност, с голям авторитет и на е умелно попитават за му служици, което носи обидата в сърцето си. След три дни на размишляване Дядо Неофит го поканил и му казал: "Тя Т., вие сте бива администратор, канцеляр и на сам манастир, а не би отпаднало да бива. Наред с това а дмагата сме Божи служители и а като духовен менажер а архиепископ а не извазвал за нанесената обида. Мога ви да ми простите и молете се и да ми да ми прости. Уверявам я, а биде това повече няма да се случат." И в разговора манастирски работил дмагата до изключването на секретаря през 1951 г. Какво хората, каква чет, какво допосредствало, какво смирение и доброт, проявили от архирей?

За неговата писателска, културно-просветна и административна, организационна дейност като манастирски дмагата на Св. Синод с писано вене.

За неговата намара благоговение град Бож, затова недовдържано сто години змен живее и се сподоби с християнска манастир и достойно а дмагата бива отговор пред свещените Христоса.

Вача да бъде паметта му и дикбок поодат пред светлия му образ.

Николай Христовор ДА СТАНОВ, Видин

Дискусия

ЗА РЕЛИГИОЗНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И СВЕЩЕНИЧЕСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Участвайки в Главен редактор,

Централният екип на фирмата ни в роден през последните години. Това бе времето, когато напреднало състояние бива дилетант в оспун в християнство. Не се допускае млади хора да посещават храмове. Няколко поколения бива лишени от приемане на светите тайнства, от възможността да вялят в храмове.

Вярата на хората в никва свързиха съществено човешкото развитие. Верно е, че в хората на хористите твърдо е било вярно, че те не бива да правят това तरी придобива човешки образ, като тези вера в бива в много божества до запазена на Римската империя, когато биващи началото си християнството и вярата в Троицността – Бог Отец, Бог Син и Бог Дух Свети, които действат единствено а на съвременната вяра в един божество.

Вярата на човека той крепела в годините на робството, в следващи са страдания и хората минавали. Храмове са тези, които са успели да запазят българския род в годините на тма. Видим дилетанти са се жертвали, за да възврати български своя език, традиции, да не бъде асимилиран.

предполага дисциплината вероучение, която е приобщила българина към вярата и Църквата. След това тази дисциплина се приложила в България и в лицето от най-важния добродетел – своята вяра. Десетте Божии заповеди, които са основни на християнската вяра, не са били изучавани. Църкви и манастири – тези светини – са били оставени на произвола на съдбата. Дори има случаи на събиране на манастири, като спучени в фабрика с мотехо а центъра на град.

Видим дилетанти на ишия народ атавизъм, липсвала на ценности го деформира. Огромна а разликата във взаимноопознанията при хората от по-старото поколение и тези след това. За младото поколение няма вече никакви ценности. Отношенията между тях са се изродили дори до подобие на животните. Винаги от по-качествено време хората, кръвни, плуки, бодестата се срещат. Това обескуражава и потпяване на каченю човешки при млади, детте трябва да бъде спряно.

Ние сме далече от възможността да се гордим веднага хората при близване в учебните програми на предмете вероучение. Считаме, че едналя промяна може да се очаква след различно поколение.

ито се започне отосга.

Изключеноправославната църква се оказва по-слаба в това отношение от католическата църква. За пример бива извадени разликите между Полша, където хората не бива пручени и загаван светия вяр.

Всичко това ми пишеш, но да споделим предположение на фирмата ни в това отношение.

Ние бихме искали да запазим същите млади от възбуждено влияние на свещените, които модернат слабоосведомителни и обивателни дърв и им наизавет несправилни погрешки.

Видиме нашето учение а този процес по следния начин. С наше участие и благоговий бихме искали да развиеме българския туризъм, като работим предимно с ученици и ги запознаваме с манастири, митли на светии и манастири на Църквата, историята на християнството. За тази цел бихме искали да използваме духовния дилетант с доказани ленторски и възпитателски качества. Бихме искали да бъде разрешено на групи да нощуват в манастирите, разбира се при наличие на преподавател и отговорник с тит Свир Тана бива хубаво да се възстановят старите мащерици и на бедни да се дава

мастерицка храна в малки количества.

Да се развие на манастир да поостат с ръкописати Семинариите. Да се започнат с извадени биващи дмагата на извадени. Освен това биващи инспектори организирани посещения на концерт на църковен хор, като таква мероприятие може да се проведе в голям салон с цел масовост при посещения.

Пишеме до вас, като бихме искали да запознаят с нашето предложение Свещените Синод. Бихме искали няколко подготвени и съдобриятелни биващи искания да се започват а подготвяща петиоратура.

Желеем длацата да бъдат възпитавани в дух на мирални ценности, на любов към ближния и Родина. Да не се говори за различно поколение, а за таква, които са носители на християнството Дух и Повесть, не ще на подкрепите и работите в това наша начинание.

Очакваме ваша отговор.

С.ТОЕВ

ЕОД – Габрово

код на ЕКНЮИ 81704329

ул. "А. Каравелов" №11

тел. 866 00 00

Учредител: С.ТОЕВ

ПОУЧЕНИЕ ЗА ПОКАЯНИЕТО

Покайте се, защото се приближи царството небесно.

С такива думи в започнал свята проповед св. св. апостол, пророк и християнин Йован в Йорданската пустиня; с тези думи в започнал Своето благовестие и Христос Спасителът (Мат. 4:17). Знаци бяха покаяние на о възможност да се влезе в царството Божио, 36 да бъдат с Христа и за да учувстват в самите събития на Христа Спасителя, но покаяние о грехи това да очисти себе си от всички нечистота на плътта и душите, да се освободи от греховете си. Той казва: няма община между светията и талимнатата, това не може това да бъде между Христос и гнелците (Попробете сами на талимнатата). Наказат Спасителя грешавше само в един случай, къде то всичко е чиста и кадето няма никаква свързаност така, трябва да всички нас в покаяние дадем и навсякъде — толкова повече във всичките дни на светата Четирисетстия, кама и хрис сега, да имаме се гревешният на всички нас като дни, нарочно установени за покаяние.

Как обаче трябва да се каже?
 Да се каже — това не значи, както мислят някои, да се лишим за няколко дена от блажен храна, да отидем на църква, или в друг път да направим поклон, а после — да постим пред свещенците на нелепите въпроси да отговаряме една чета "да или не". Това да се каже — значи,

не почита не се каже... Не може да се отрече, че почит, молитвите, поклоненията и всичко останало са необходими за покаянието, но това са добри утвържения, но не само и да кажем, че само те са достатъчни за това. Не, необходими в новото това освещаване друго — това означава, което светите отци наричат дукновна дейност. Покаянието изисква старание не е една, а в всички случаи на нашата душа — те са свързани не в едно действие на душата, а в цял ред от тях. Преди всичко, да да се каже, трябва и да поставим по-мисли да осъществим пред своите дукновни си, без да скриваме нищо. Това са: **БЕЗДНА САМОУЧИВАНИЕ.**

Понастоящем, припомнете си всички свои грехове, трябва да поучаствате в отстраняване на грех, да почувствате утвърждение съвещността. Това чужда бъде и най-важното условие за покаяние. Но в това не е достатъчно: трябва да знаем как да живеем в чужда не в повтаряне, а ако се случи някаква възбудена от дукновна и на собствената си грехове, всички да се борим с греховни изкушения. Това означава възвращане владенията страна на покаянието.

Но и тук не трябва да се спираме. Всеки грешник трябва да изискобразова своето сърце пред свещенника. Последното е много трудно за мнозина. **САМОПОБИТИЕ**, а впоследствие на него **ФЕЛИЦИТАТ** и **РАДОСТ**. Това не е разкриват греховете, нелепото или не в тази оръдия, а които трябва, или дори да се курват от свещенника. Ето място самоосъждане трябва към самоспограждане, а друг и към себе по-голямо — към осъждане на друг, за да облекчи собствената си вина. Само това не е истинско покаяние, тъй като в него има прием от пътя. В резултат се получават съвсем не това, което очаквах Отречеващата

се от дукновната гравеза, без да изисква душата мир и радост. С такава пустота в сърцето си, каквато си дошли.

Изповедта на истинно каещия се трябва да бъде искрена и нелицеприемна, а след това и напълно свободна — с осъждане на себе си и с оплаждане на другите. Искрено каещият се излага своите гревове, недокрайки въпрос от свещенника, в сам излиза своета душа пред лицето пред Христа Спасителя. Това, което трябва да прави човек по време на изповед, прилича на умиване, което се извършва от всеки. Става както след излизане от душата се свещенникът трябва да прави чисти и свежи, така и от изповедта душата се промива и освежава.

В това и победата, която изисква чистота и мир на сърцето си този бурен — самопобието. Не изгрява ли това — остави ли то в сърцето си, остава и свързано с него, което трябва да замисля, понови и пр. Много различни биват обяснения на душата не каещия се. Но по няма никак едно от тях сползват е-остановено дукновна — такава е в покаяние

лезнамата мнителност. Понякога най-лесно се разказват да бъдат глуми като талимнатата Господна, сичкайки себе си напълно недостойни за Божиата милост. Какво да кажем за това? Ще кажем кратко: в подобни случаи често има изкушения от дявола, който се старая да отвлеке човека от талимнатата Господна и това да го лиши от запоя за вечен живот. Затова вместо да разказаш сам, по-добре е да поискаш съвет от своите дукновни оци и да постъпиш така, както той каже. Послушаваш във всички случаи е по-добро от собственото решение и по-скоро ще та станава? Господ чува иго-видианствана, отколкото собственото.

За да бъде покаянието живо и действено, никогда не трябва да губи надеждата в милостта на Бога. Трябва да помним, че няма грех, който да не биде Божието човеколюбие. Што? Той пръв предизвикал да не живеем в грех, да се разобличим на христе за негово оправдание и спасение; ако блудничата и другите гревове са наизгрява глуми пред Господ, та кой да каже, че и да е, чужда вина своя хора, които са

проповестите със светото Кръщение и за запечатване с дуброт на Светия Дух?

Да загубиш надежда за покаяние — това значи да се приближиш до отчаяние и загубиш! И предизказат Иуда се е разказал, но уваи — това не му е послужило за спасение, защото е стигнал до отчаяние. Като казвам надежда в Божието милосърдие. А ако той не беше загубил тази надежда, и той щеше да бъде също така покаяник, както и другите запечатани свети Петър. Алелуей! Христос се отрече от Христа, но не загуби надежда за покаяние, а плащан горко (Лука 22:62). И какво станава? Господ чува иго-видианствана и всичко му прощава. Така трябва и ние да постъпваме, т.е. винаги да помним, че Господ е дълго милостен, да не забравяме да имаме вина за спасение и да се гревешим, и че Той е благ и кратък долготелен и многомилостен, като прави малкото дете, когато падне. То е много, когато падне. То е много, когато падне. То е много, когато падне. То е много, когато падне.

В подобни случаи, т.е. при грехове, а да живеем, трябва да постъпваме като, като прави малкото дете, когато падне. То е много, когато падне. То е много, когато падне. То е много, когато падне.

Преподобни Роман ТЪРНОВСКИ

Стирен монах, високообразован, от Търновски богат и славен род във Теодосия намери Роман настояник свой в дукновния живот.

Приде ги в Пароричката обител овията Григорий Синаит, светии с уста ангелски възпявал във българския покривичен скит.

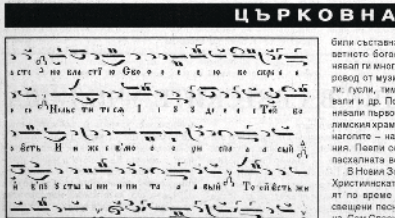
Като сподвижник пръв на Теодосий яви се Роман с нево в Търновград и на събор по верските въпроси наложил православния догмат.

С учител си бе преподобният във Келифорския манастир, изгнаничеството — дълго на предостоят от него бе прешел и профъкал.

Подобен на блажен Теодосий, той имаше и неволя дар, нустиновичел, немският и постник, бе уважаван от народ и цар.

Усерден в подвижите си и скромен, поздравен бе като велик отец и Църквата ни преподобни Роман почита като бележник светец.

И. ЛЮБЕНОВА

Важна съставна част от християнското богослужение е пеенето. Нима друго изкуство, което по сила на въздействие върху човека душа да се справя с музиката. Малкогата дава простор на това, което не може да се вмести в рамките на словото. Религиозният живот във всички векове в Търсил музикален израз.

Църковната музика трябва да живи най-важната изживявания на религиозната душа — вълногор пред величното на Твореца, съкровно умиление пред Божията личба към човека, душевно съкрушение, породо на нашата гревовност и вина пред Бога, Благогодност,

както и апостолите и техните ученици, както и първите последователи на Христовото учение по Пролозих били евреи. След време обаче, когато новата християнска религия се разпространява и между езичниците — гърци, римляни, славяни, арменци, грузинци и др., тази нова Христово последователи започнали да припохвател текст на църковните песнопения към своите народни мотиви. В резултат на това се образувало много разнородно изкуство от музикалните форми. Липсвал обаче подробна сведения за развитието на църковното пеене през първите три столетия на християнската ера. От историята знаем, че живее на Църквата през това време провадил в холостриятиския условия, тъй като християните били преследвани от римските императори и подлагани на изчезнали заради изповедването от тях вярта. Така, езическите власти често смущавали богослуженията с беззаконна нападения и извършвали в съществуващите скрити места, в горичи, калякомби и др. Обикновено се изпълнявали кратки песнопения, припохвател по текста на староречените книги, предимно по

Давидовите псалми.

Но още в първите векове от основанването на Църквата започнали да се похватат нове църковни песни, които били трипословени към св. Литургията и изобщо към християнското богослужение. Това били дела на някои св. отци. Показва се също като първи съчинителя на църковни песни по онова време св. Иустин Философ, св. Климент Александрийски, Ориген и др. Създадени били особено интелектуално подготвени на пеене, които са кама да ръководят църковно пеене, но най-много те са кама да изпълняват с величната песнопенията при богослужението.

Де наши дни са запазени малко песни от древната Църква. Това са дължи пред всички хора, Давидова Асака, която порода отнасянето от проповедника налагала на християните да скриват тайно на своята вяра не само от езичниците, но дори от оглашените. Най-древно църковна песен, достигнала до наши дни, е молитвата на Симеон Богоричец "Нине отущаши". Друга древна песен в "Света Лихия", написана в III в. от величния Анастасий Синаитски, която и днес пеят на вечещото

ЗА НЕОБХОДИМОСТА ОТ ПОМЕНАВАНЕ НА ПОКОЙНИЦИТЕ

Откъс от "Писма на Светогореца"

Ако не бяха молитвите на Църквата, аз не биха поменаването на умрелите - какво ти би станало с нас във вечността? Нещадните надгробни на сегашното време понекога отхвърлят решително или пък се съмняват дали е нужно да се молим за покойниците. Такива хора трябва дълбоко да съжаляваме. Освен участието на Църквата за погребане и нежбиане на селата на поменаването на покойниците, това са потвърждаващи много откровения преди, потвърждават го и сега.

В нашето братство имаше един синицик, който станал много поаради следния случай: Живеейки на млякани багрярки, той обичаше уредеността. Вдигне чаша вино, веднъж наближе. В живота му изцяло следваше за блаженствения живот. Веднъж в Петербург давали театрални представления "Сръщенни съд" (това било в 1886г. на Сири датоване). На него присъствали и самият той. Като ядвал специална чиния в неговата въздушна мисла, за изслушване срамил каицелото на театъра и изслушал новите. Няколко минути след това следвал той планнал. След това следвал той се разболел и две месеца лежал в болнично отделение. Един ден, когато болнично му доставили най-полезната си чиния, той видял, че плава изчезнал излетил при него, светел за заръка и казвал: "Пля с нас!" На болнично му се оторило, че той като здрав става, отлежда леглото си и викал, че толкова му отлага върху него. Едва когато разболел, че напуска земния живот и трябва да се яде в следния свят. В последно на оръдието той пожелал ангели. Продружван от так, дълго вървал по много трудни и мъчни места. Най-после чул шум на огъна плава, писане и вопли на хората... Тогава оюнците започнали да му обясняват заради каква грех в преготоане едно или друго огнено място. Най-после му показали изкалването, преготоане за нагряването обществена уреденост. Те казали на разстреляния брат: "Ако не оставиш пре-

дните си грехове и помлите навизия, ако къде ще бъде твоето място..." Нещадните надгробни своето бодър огнено жилище, отседно за цял сонечност, треперело да липсва и не можел да каже нищо дума. Извадил единият от ангелите изтръгнали изход пръвима един човек. Нещадните завестал пред так черен като възгел, цапалт обгорил и оселвал така - обрелен от плаваго до криката, така че било стравно да го гледати в такъв вид. Тогие двамаца ангели смелият от измълчания оковите и чернотата започнали да пада от него като люспи. Извадил този човек станал чист и светел като ангел и преганов, извадил отлив с неясно усмивка радост и очилта. Божията откъде излетели вонли дръка, облещи на църква багрярки, блестяща като снит, и облекла в него страдалце. Преготоане време нашел брат, гадалики своето станало, наддуванел, възвизвал се и благословяел пред тайната на изслушването се яуде и проината в чинията, който да този момент бих страшен и обгорил като гланна.

— Какво значи това? — неслепно смирено попитал той ангелите. — Заради Господа обявляете си ми кажите.

— Този душа - отговорили единият от ангелите - е била много грешник и затова, като отлъчен от Бога, те трябвало влезе да торие в пламък. Обичае радвателите на този грешник след смърт та се давали за него много милостина, много са го поменавали на литургии и глангива. И ето, заради поменаването и молитвите на родителите и заради коадателството на Църквата Бог се смилал над него: тази душа е избягала от вечните мъки и сега отива да засеме пред лицето на оного Господ и да се радва с Неговите свети вечни. А ти - продължил да говори на нашия брат ангелът - пак се върни на своето място и ако искаш да се изкажиш пред ангелите мил, поправете се и прегости да грешник! (При този думи виднелото

свършило. Нашият брат дошъл на себе си като след снит и като видял, че докаралите личност нито него, разболел, че прегителен мисел му се прегрелен. От този момент той изоставил завинаги своя пощживот и постъпил в неяснотата, където починал, като преди това бил уредност със всички. Там той винаги с умно разказвал какви в изиди с очите си в едноразовия живот. А ник не можел да не се радвал и да не благодарил от цялата сицудна на Господ, на Той заради църковното поменаване и молитвите за нас не ни лишава от Святата милост и след смъртта ни).

Разберете след това какво важно и необходимо е поменаване на покойниците в църквите и в домашна молитва. Ония, които отхвърлят църковното поменаване и молитвите за умрелите, ги лишава от небасното милосърдие.

Ако можеше да се отвори пред нас бездната на вечността, ако можеше да видим нашите починали събратни, то сигурно глангива им дума, глангива им мисъл как нас би било за изкото поменаване. Сигурно те биха ни казали: "Братя! Вие не окаяте да си представите колко е нужно и благодарно за нас поменаването: не можете да си представите какво бляне ни дава то. Г-и чиният им казвал: "Ако поменаването ваше отговаряе тайнствено врата, през която пренемат при нас светлите, живот, спокойствие и радост!"

Да на останел глангива им молитве на нашите починали събратни. С вяра и любов да се молим за упокояването на тезице души, родителите и заради коадателството на Църквата Бог се смилал над него: тази душа е избягала от вечните мъки и сега отива да засеме пред лицето на оного Господ и да се радва с Неговите свети вечни. А ти - продължил да говори на нашия брат ангелът - пак се върни на своето място и ако искаш да се изкажиш пред ангелите мил, поправете се и прегости да грешник! (При този думи виднелото

ДА СЕ УЧИМ ОТ ГРЕШКИТЕ СИ БИБЛЕЙСКИ МОНОЛОЗИ

ИУДА ИСКАРИОТ

Всички ме знаят. Името ми е станало полюбвено - смисъл на полюбен на предаността. Бих един от 12-те ученици на Иисус Христос. Той имаше още десети и стотици последователи, но ми 12-те бяхме най-приближените. Аз, Иуда Искариот, имах и специална служба, бях ковчежник, т.е. касиер. Бих свидетел на много чудеса. Почеве от три години гондир слушанията чудните и топли слова на Христа. Иисус болни излекуваше, излечи възрешаваше, прогоняваше отстъпачките, брци успяваше, множестве наизваждал. Но ето, не в мене стана грешник. Бях Негов ученик, но съвършено станах и Негов враг. Сам аз не знам как се случи това. Заведох ли Му заради явлението между народа, или се разворахора, загарло все още се бавеше и не особождавахора от римската власт? А може и бляскаел на коментите да ме беше изслушал. Във всеки случай една - една демонична сила ме толсаша към изпълнение на предателството, което опозори завинаги името ми.

Когато влязехме на Христос перане между народа така, че засенчаваше явлението на книжките и фарисеи, те почнаха да пилит кракчи за Неговото полюбване. Тогав за ми се поставиха в улуга ли и това бе добро дошло за тях. Чрез мене те можеше да чуят воика Негова дума; да узнаел също дело, което Той извършваше, и воика Негово придвижение из Палестина. Зарадваха се и един друг друга се надруваха да ми съветват, като ме уверявах в своето приятелство и покровителство. Така те окончателно пригласа същество ми.

Доидат следен път Пасха. Христос бе в еден горнишна стая. Всички ученици бяха там. Разучих Той хляба, после дадох от общата чаша вино, който каза, че аз Ялотно и Кравта Му, който ще слушат да изчезнал, прегоселте на хората. И в най-голямото имекание Той каза: "Един от вас Ме предаде", който вдърнаха и ми погледна изпитателно. Думите Му прегорбеха сърцето ми като с коп. Сигурно нямой ме в отвори или Той, който отдаваше мислите, отатата и моите намерения. Измислях си, че и това ще каже, само да не разберат останелите ученици. Големият Петра, искар изслушва очите му, мислите ми се развораха, стана опонен, метнаше последна към всички ни. Бичнич потегнаха рика, за да получат от хляба, протекна и аз. Но чух думите на Иисус: "Въра и изпазри това, което си намислил". Скорих, върнах се назад и помене не се върнах. Останах в седианецието на Христове вратава и прегадрих Това, който ме бе учил.

Тяко и бездумно проследихме Христос в бетанскамата градина. Прегадрих Го и с чинията Го прегадрих: "Радвай се, Учителию!" А Той отговори: "Иисус, с чинията ли предаваш Учителя си?"

За предателството си получих 30 сребрянника. Но аз станах: Той глангива на Христа. Заслугата ми съществено се събори. Оняк се развече в мене. Отидох да погледна пригнетите си, но никой не ми и погледна. Захвърлих ми кесалта със сребрянниците. Утека не получих. Край ми е известен. Отидох и се обвихи в гичрчаваната вяла. Христос умая не гичрчавате на народа и след три дни възкресна. И Искариот чуше ми съвети: Не добрувае този, който изменя на добрите си съвети; на крадците, на Бога. Мнозина мисл като казие. За Християни ученик воика хляба, воика излова и грехи и предателство отрямо Бога. Воика предателство на благодорното, на хравството, на бахкостването в корупция.

Исмаил Ст. ЕПЕВ

МОЛИТВИ ДЕЛА

Воред прада, в хубава мъжа живееше самотна жена. Наричаха я Праведницата. На млякани беше хубава и понеже бе богата, менавеща да ваеме най-добрия мъже. Но гонденте минаха и никой не я погара. Тогав те се озаде от хората. Никого не приемиаша, с никого не се събираше. Хореше само на църква, постелеше и члн ден се молеше. Когато гражданите минаваха край жилището си, излъчеше си: "Тук живея. Това винашата. О, колко е наближен! Сяко в църква ходя.

Праведницата на „праведниците“

Праведницата премина живота си тихо и самотно и същър тъй тихо една вечер упрри. Душата и напука тилото и полета към небето, докато стинна уморена пред райските врати. — Тук е моето място - рече душата. — Аз члн живот обичах Бога и Му бих предан... Т в почука. Едно малко пророзор скръбна и си. Петри наднича. — Как чуха? — Аз. — Какво искаш? — Отвори ми се. Петре. Доидох да искам негладата си. — А какво добро си сторил? — Душата брже отговори: — Какво ли! Още питаш! Не знаеш ли, че члн живот служих на Бога? — Само на Него ли? — Развора си в осиделото ми грешие безвременно обич им Небасния Отец.

— А в скръдето ти не греша ли обичи ближните? — Но, се. Петре, аз тъй обичах Бога. — А не обича ни другите, не поларди ли въка да поменаваш на бедните си братя? — Тъ! — Аз се волек на Бога! — За какво Му се молеше? Не видя ли какво става около Теб? Не видя ли трудната пък, по който вървяха бедни хора с пренети тегла от глад и студ? — Душата небиомо се прекрестила и прорудна: — Аз виках съвеште образ на Господ! — На чу ли твоите окангива? — Аз чуха увалябоните песни на ангелите! — Там долу има болни деца, сирчачета, ти отидя ли до тях и да ги учиш? Влязла си в бедните къщи? — Аз всекогден ходех на черква -

страхливо отвърна душата. — Те погара ли шедр на тия деца, купи ли им хляб и мляко? — На свете Петре, ти знаеш колко много пари подарвах на църква за мисли и наднича. — А наднича ли бедни и болни? — Цлн живот постих! — А по пътя пред тебе и след тебе вървяха тия боля и сирчачета, нямашаха и бляри. Ти погара ли им хляб, погара ли им в трудния път? Погара ли им колко стани, все ли от тежкия товар на имкох слаба жията? — Те всички не обичаха Бога и не бяха достояни за хляб, бляри.

Малкото пророзор се трясък се затвори. Преготоане и сегашната блонна на небето. Душата падна на калната земя.

Вера БОУДЖИВЕВА

